

7150 RHYNCHOSPORION ALBAE PIONIERSABIEDR BAS UZ MITRAS K DRAS VAI SMILT M (L.Auni a, 2016)

Latvijas biotopu klasifikators: nav atbilstoša biotopa public taj klasifikator (Kabucis 2001).

Sintaksonomija: *Rhynchosporion albae*

Defin cija: pioniersabiedr bas uz mitras k dras vai smilt m ar parasto baltmeldru *Rhynchospora alba*, vid jo raseni *Drosera intermedia*, palu staipekn ti *Lycopodiella inundata* augstajos purvos, k ar dabiski sala vai grunts dens izpl des erod taj s viet s slapjos virs jos un augstajos purvos, un dens sv rst bu zon bar bas viel m nabadz gu, seklu, smilšainu ezeru krastos uz smilšaina vai nedaudz k draina substr ta. Augu sabiedr bas ir l dz gas augsto purvu ieplaku un p rejas purvu sabiedr b m.

Šobr d noris diskusijas ve et cijas p tnieku starp vai šo aug ju uz atkl tas dzi as k dras, kas tiek nodal ts augstajos purvos, vajag uzskat t par biotopu 7150. Iesp jams, tuv ko gadu laik , b s izmai as biotopa defin cij un interpret cij .

Biotopa patn bas Latvij : biotop pagaid m joproj m tiek iek auti atkl tas k dras laukumu kompleksi neskartos vai mazskartos augstajos purvos (1. att). Tie sastopami purva kupola nog z , kur notiek akt va purva mikroreljefa strukt ru veidošan s, k dras nogulumu pl šana un sl d šana. Biotops ir dinamisks, un ilg k laika period t aiz emt plat ba un laukumi u konfigur cija var main ties. Tipiskais š biotopa variants sastopams p rejas purvos (2. att.), virs jos, starpk pu ieplak s un smilšainu ezeru krastos. Ezeru krastmalu aug js uz mitras k dras vai smilt m dažu kvadr tdecimetru lielum ar palu staipekn ti *Lycopodiella inundata* un rasen m *Drosera spp.* tiek iek auts attiec g Biotopu direkt vas I pielikuma ezeru biotop , piem ram, 3130 *Ezeri ar oligotrof m l dz mezotrof m augu sabiedr b m.* Tas pats attiecin ms uz maza izm ra laukumi em virs ju biotopos, piem ram, 4010 *Slapji virs ji.*

1. att. Biotops *Rhynchosporion albae* pioniersabiedr bas un mitras k dras vai smilt m T re u purv (7150_2) (Foto: A. Namat va)

Izplat ba: oti reti, biotops l dz šim zin ms tikai liel kajos neskartajos augstajos purvos (3. att.), kuros notiek akt va k dras veidošan s. Visvair k augsto purvu un ar visliel kie purvi atrodami Austrumlatvijas zemien , Viduslatvijas zemienes zieme u da un T re u l dzenum . Augstajos purvos šis biotops potenci li var veidoties 1870 ha jeb 0,03% no valsts teritorijas (Anonymous 2013), bet pats biotops no š s plat bas vis valst aiz em vien dažus hekt rus. Latvijas rietumu un centr laj da sastopams p rejas purvos, virs jos, starpk pu ieplak s un smilšainu ezeru krastos. Iesp jams, sastopams ar Latvijas austrumu da .

2. att. Pioniersabiedr ba ar vid jo raseni *Drosera intermedia* un parasto baltmeldru *Rhynchospora alba* p rejas purv , kas nodal ta k biotops 7150_1 (Foto: L. Auni a)

Aizsardz bas v rt ba: oti rets biotops. Tas ir dabiska augst , p rejas purva, ezera vai slapja virs ja sast vda a. Atseviš i tam ir v rt ba k savdab gai strukt rai purv .

Vides faktori un faktori ar funkcion lu noz mi:

*Nepieciešams past v gi augsts dens l menis augstaj purv , akt va k dras veidošan s un purva mikroreljefa veidošan s.

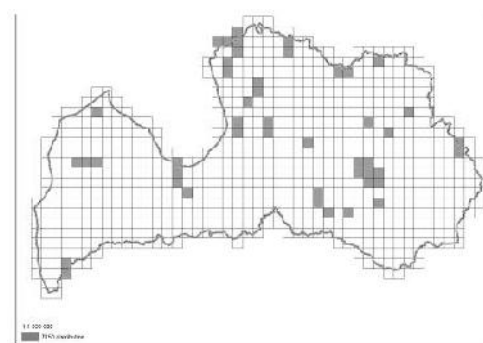
*Vir s ju un p rejas purvu zem kaj s viet s nepieciešami periodiski virs de i

*Nelielas intensit tes regul ri trauc jumi, kas sekm atkl tas augsnes veidošanos un saglab šanos p rejas purvos, virs jos un ezeru krastmal s

*Augsne ir ar sk bu l dz v ji sk bu reakciju un nabadz ga ar bar bas viel m.

Ve et cija: aug js augstaj purv nesasl gts, liel ko da u aiz em klaja mitra vai slapja k dra, uz kuras viet m aug parastais baltmeldrs *Rhynchospora alba*, rasenes *Drosera spp.*, peldoš zemzar te

Cladopodiella fluitans vai uzp st kailkau s te *Gymnocolea inflata*. P rejas purvos nesasl gt aug j aug galvenok rt parastais baltmeldrs *Rhynchospora alba* un vid j rasene *Drosera intermedia*, ret k – *Lycopodiella inundata*. Slapjos virs jos – linu staren te *Radiola linoides*, palu staipekn tis *Lycopodiella inundata* , Alpu donis *Juncus alpino-articulatus*, dzelzs le *Carex nigra*, zilgan mol nija *Molinia caerulea*.

3. att. Biotopa 7150 *Rhynchosporion albae* pioniersabiedr bas uz mitras k dras vai smilt m izplat ba Latvij (Anonymous 2013).

Raksturojoš s sugas un **lietussargsugas**: lakstaugi – **parastais baltmeldrs *Rhynchospora alba***, **rasenes *Drosera spp.***, dzelzs le *Carex nigra*, **palu staipekn tis *Lycopodiella inundata***; s nas – peldoš zemzar te *Cladopodiella fluitans*, uzp st kailkaus te *Gymnocolea inflata*.

Varianti:

7150_1: tipiskais variants, sastopams uz mitras, sekla k dras p rejas purvos vai uz mitras smilts virs jos, ar ezeru krastmal s un starpk pu ieplak s.

7150_2: augsto purvu liek u variants.

Biotopa kvalit te:

Minim l s pras bas **7150_1**: nenasl gts aug js ar biotopam rakstur gaj m augu sug m dabiskos biotopos, kas vienlaidus aiz em vismaz 1-2 m². Pie dabiskiem biotopiem š biotopa kontekst pieskait mi ar zemes ce i (4. att.) virs jos vai mežos, ja uz tiem izveidojusies šim biotopam atbilstoša ve et cija. Nepieder pamesti karjeri (5. att), b vniec bas vietas utml.

Minim l s pras bas **7150_2**: nenasl gts aug js ar biotopam rakstur gaj m augu sug m augstajos purvos, kas regul ri sastopams augst purva liek s. Biotopu nenodala, ja š ds aug js konstat ts tikai vien liek .

Strukt ras indikatori: biotopa vid j vienlaidus plat ba.

Funkciju indikatori: purvos atseviš i nev rt , identiski t biotopa funkciju v rt jumam, kur atrodas, citviet – augst k min tais strukt ras indikators un rakstur go augu sugu skaits un segums.

Atjaunošanas iesp ju vai kvalit tes uzlabošanas indikatori: augstajos purvos t du nav, jo nav nepieciešams un, visticam k, nav iesp jams biotopa kvalit ti uzlabot, bet citviet - augst k min tie strukt ras un funkciju indikatori.

Apdraudošie faktori: galvenok rt nosusin šana un k dras ieguve, starpsugu konkurence, dabisk sukcesija, iesp jams, ar eitrofik cija.

Apsaimniekošana: neskartos vai mazskartos purvos nepieciešams saglab t esošo hidrolo isko rež mu purv un ar to hidrolo iski saist taj teritorij , kas ir priekšnoteikums purva dabiskai att st bai. Virs jos nepieciešami regul ri, aptuveni reizi desmit gados, augsnes virsk rtas trauc jumi, kas rada atsegtas augsnes virsk rtas laukumus. Vair k par atkl tas augsnes laukumi u noz mi un veidošanu virs jos skat t virs ju biotopu (2320 *Piej ras zemiēnes smilt ju l dzenumu virs ji*, 4010 *Slapji virs ji*, 4030 *Sausi virs ji*) vadl nij s (Laime 2016, Auni a 2016).

L dz gie biotopi:

- Liek as ar izteiktu sfagnu pakl ju (gvk. *Sphagnum cuspidatum*, *Sph. tenellum*) un parasto baltmeldru *Rhynchospora alba* ir biotopa 7110 *Akt vi augstie purvi* da a un t s nav j atz m k biotops 7150.
- Parast baltmeldra sabiedr ba ar sfagniem var b t sastopama ar biotop 7140 *P rejas purvi un sl kš a*. Ta u šaj sabiedr b domin sfagni un t nav nodal ma k biotops 7150_1.
- Periodiski p rmitros apst k os sk b s l dz v ji sk b s augsn s, kas nabadz gas ar bar bas viel m, l dz gs aug js var veidoties k dras laukos p c purva izmantošanas k dras ieguvei, k ar citviet. Ta u biotops 7150 nodal ms tikai dabiskos biotopos.

P rkl šan s ar citiem Es biotopiem: var atrasties biotop 2190 *Mitras starpk pu ieplakas*.

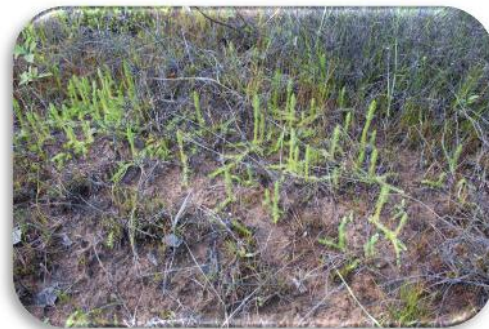
Latvij paši aizsarg jami biotopu veidi: nav.

Literat ra

Auni a 2016. Vadl nijas aizsarg jamo biotopu saglab šanai Latvij , DAP, *in press*
Conservation Status of Species and Habitats. Reporting under Article 17 of the Habitats Directive. Latvia, assessment 2007-2012 (2013), European Commission, <http://cdr.eionet.europa.eu/lv/eu/art17/envuclkw>

Laime B. 2016. Vadl nijas aizsarg jamo biotopu saglab šanai Latvij , DAP, *in press*

Priede A. 2016. Vadl nijas aizsarg jamo biotopu saglab šanai Latvij , DAP, *in press*

4. att. Nenasl gts aug js ar *Lycopodiella inundata*, *Radiola linoides*, *Carex nigra* uz veca ce a slapj virs j . Ja aiz em pietiekoši lielu plat bu, tad nodal ms k biotops 7150_1 (Foto: L. Auni a)

5. att. Atkl ta mitra k dra ar palu staipekn ti *Lycopodiella inundata* un raseni *Drosera spp.* izstr d t k dras karjer . Lai gan sastopams biotopam 7150_1 rakstur gais aug js, šo biotopu karjer nenodala, jo tas nav dabisks biotops (Foto: A. Priede)